

DET DANSKE KLASSESAMFUND 11. juni 2014

Den danske polarisering kan modvirkes

Det danske arbejdsmarked udvikler sig skævt, uligheden er stigende og polarisering øget. Vi skal fokusere på at skabe flere arbejdspladser inden for industri og håndværk, sikre praktikpladser samt en øget uddannelsesindsats. Derudover kan pendlermulighederne og mulighederne for at finde billige boliger forbedres. Det er alle tiltag, der kan være med til at værne om sammenhængskraften og sikre at Danmark ikke knækker.

Kontakt

Kommunikationschef

Jesper Kirkbak

📞 50 73 71 34

✉️ jk@ae.dk

Direktør

Lars Andersen

📞 40 25 18 34

✉️ la@ae.dk

DEBATINDLÆG

Skrevet af

Mikkel Harboe

Kommunikationschef

Lars Andersen

Direktør

Krisen har skubbet bag på en bekymrende forandring af Danmark. Hovedstadsområdet og Aarhus er sluppet nådigst gennem krisen, og det er også her, det ser ud til at blive skabt flest job fremadrettet. Omvendt har den økonomiske nedtur tvunget jobmulighederne uden for landets største byer ned på niveauer, som vi skal årtier tilbage for at finde tilsvarende lave.

Det danske arbejdsmarked er med små skridt på vej ud af krisen. Men den økonomiske nedtur har ikke fordelt sig ligeligt. Det danske arbejdsmarked er under forvandling. Krisen har skubbet bag på denne udvikling, der har betydet, at det danske arbejdsmarked udvikler sig skævt, uligheden er stigende og polarisering øget.

Hvert år oprettes og nedlægges mange tusind job på det danske arbejdsmarked. Fremskrivninger af arbejdsmarkedet viser, at det er i de områder, hvor flest har mistet deres job, at der også vil skabes færrest job fremadrettet.

Det er positivt, at langt de fleste landsdele igen vil opleve en beskæftigelsesfremgang. Men denne udvikling kommer ikke alle til gode. Knap fire ud af fem af de nye job vil blive skabt i storbyområderne omkring København og Aarhus. På landsplan er Bornholm det eneste sted, hvor det ikke ser ud til, at der bliver skabt flere job de kommende år.

Eftersom danskerne bor, hvor der er arbejde at få, eller i en overskuelig afstand derfra, vil den udvikling være medvirkende til at ændre det danske landkort. Hvis det fra politisk side ikke forsøges at modvirke denne udvikling, kan storbyområderne blive landets jobcentre, som dræner ydreområderne for kloge hoveder og skubber pensionister og arbejdsløse den anden vej.

Danmark er heldigvis et samfund med relativ lav ulighed. I hvert fald når vi sammenligner os med andre lande. Sådant skulle det gerne blive ved med at være. En høj grad af lighed i vores samfund sikrer en bedre sammenhængskraft. Når kløften mellem danskerne vokser, bliver det alt andet lige sværere at bryde den sociale arv. Større ulighed mellem samfundslagene mindsker derimod den gensidige tolerance og forståelse for hinanden.

Derfor er det bekymrende, når uligheden stiger og den er steget over de sidste 25 år. Målt relativt var uligheden knap 5 pct. større på Sjælland end i Jylland i 1985. I 2011 var uligheden knap 15 pct. større på Sjælland end i Jylland. Den relative forskel mellem disse to områder er derved tredoblet i perioden.

Intet sted i landet er forskellen mellem de rigeste og fattigste kommuner vokset så meget som på Sjælland. På den ene side ligger landets rigeste kommuner nord for København, mens indkomsterne i

kommunerne i Vest- og Sydsjælland samt Lolland-Falster er markant mindre. Indbyggerne i Sjællands rigeste kommune har i gennemsnit en dobbelt så høj indkomst som indbyggerne i Lolland Kommune.

På landsplan er tendensen, som med jobmulighederne, at den mest gunstige udvikling sker omkring storbyområderne København og Aarhus. Ud af 15 kommuner med størst fremgang i lønindkomsten ligger otte således nord for eller omkring København og fire omkring Aarhus.

Det er en myte, at øget ulighed giver et højere velstandsniveau. Tværtimod gælder det, at jo mere lige et samfund er, desto højere er velstandsniveauet. Dertil har øget ulighed en række følgesygdomme, som vi er bedre stillet uden herhjemme. Stigende ulighed gør det f.eks. sværere at bryde den sociale arv, som i høj grad lever i Danmark.

Derfor er der al mulig grund til at være på vagt over for den stigende ulighed i Danmark. Et af stederne, hvor vi må sætte ind, er på arbejdsmarkedet, som bl.a. har stor betydning for, hvordan vi bosætter os.

Først og fremmest skal vi fokusere på en erhvervspolitik, der kan skabe job uden for storbyområderne. Vi skal især have fokus på at skabe flere arbejdspladser inden for industri og håndværk, sikre praktikpladser samt en øget uddannelsesindsats. Fremadrettet skal vi fortsat have fokus på både ungdomsuddannelserne, erhvervsuddannelserne og de videregående uddannelser, men det er samtidig nødvendigt, at mulighederne for voksen- og efteruddannelse konstant forbedres. Især de ufaglærte, men også de faglærte skal have gunstige muligheder og vilkår for at opkvalificere sig og dermed forbedre deres jobchancer. Regeringens udspil til en beskæftigelsesreform, der har fokus på at give ufaglærte ledige et reelt uddannelsesløft, er et af de værktøjer, der skal i brug.

Uddannelse er en god forsikring mod arbejdsløshed, uddannelse er det vigtigste middel til at bryde den sociale arv, uddannelse er vigtigt for at øge produktiviteten og væksten i samfundet. Derfor er uddannelse også et af de redskaber, der skal bruges til at gå op imod tendenserne til det delte Danmark og sikre sammenhængskraften.

Derudover kan pendlermulighederne forbedres for familier med lange transportafstande mellem hjem og arbejde. Endelig bør mulighederne for at finde billige boliger i de områder, hvor der skabes job, forbedres. Det er alle tiltag, der kan være med til at værne om sammenhængskraften og sikre en høj grad af lighed i Danmark, således at Danmark ikke knækker.

Debat-analyse bragt i Politiken d. 11. juni 2014